

Af Per Nellesmann

Professor Toke Bek er tildelt Synoptikfondens hæderslegat 2012

Som sædvanlig kunne synoptikfondens hæderslegat atter i år uddeles. Professor Toke Bek havde æren efter mange års flittigt og dygtigt arbejde i oftalmologien og efter talrige videnskabelige publikationer. Synoptikfondens lægelige bestyrelsesmedlem er Professor Jan Ulrik Prause, som havde sørget for et godt og underholdende videnskabeligt program med foredrag om vaskulære sygdomme, med modeller i denne øjenforskning belyst fra Århus og København med dyremodeller.

Jens Folke Kiilgaard stod for omtalen af den københavnske grise-model, og i øvrigt også for strålebehandling melanom med Ruthenium. Vi fik samtidig geologiske oplysninger om det radioaktive Kvanefjeld ved Narsaq i Sydgrønland. Det radioaktive Thorium, som er en god Beta-kilde, findes i Narsaq sammen med Uran. Thorotrast med Thorium blev herostratisk berømt for sine gode røntgenbilleder, men kedelige cancerogene virkning. Halveringstiden er relativ kort, og Thorium kunne derfor være et godt alternativ til uran til atomkraft.

Kiilgaard nævnte ikke, men det vi så nu med tanke på det nordiske: Det var den svenske kemiker Jöns Jacob Berzelius, som opdagede Thorium og gav det navn efter tordenguden Tor.

Toke Bek gav et hurtigt vue over sine diabetesarbejder og viste en

spændende video, hvor dynamiske småblødninger, og andre extravasater ændres. Det meste handlede om 'grise retina-arteriolemodellen', og Toke Bek giver her i dette nummer en oversigt over, hvor velegnet denne grisemodel er til alle typer fysiologiske og farmakologiske projekter.

Lektor dr.med. Thomas Corydon stod for molekylærbiologiske metoder til brug i behandlingen af net-hindsygdomme.

Behandlingen kunne foregå ved

at sprøjte normale gensekvenser direkte i retina til erstatning for de manglende eller defekte gensekvenser, og på den måde genskabe en vis normal funktion. Gensekvenserne skal også bindes til en vector, som oftest er afsvækket virus i form af for eksempel adenovirus. Man har nu i Aarhus opført en bygning beregnet til kun denne type forskning. Rapportørens sure bemærkning: Bedre sent end aldrig. For lidt over ti år siden var man knapt så begejstret

Toke Bek holdt indlæg: Fra dyremodel til patientbehandling ved retinale, vaskulære sygdomme.

for en vaccine mod leverkræft med adenovirusvector, fordi vaccinen kunne være behæftet med bivirkninger.... man kunne foreksempel blive forkølet.

Fra Reykjavik kunne Sveinn Hadarson fortælle om 'Måling af Oxygentensionen ved retinale vaku-lære sygdomme'. Sveinn Hadarson kunne vise i pseudofarver, hvordan ilttensionen kunne variere ved forskellige former for okklusion. Pseudofarverne var naurligvis kalibrerede til oxygentensionen og var derfor mere nøjagtige end den umiddelbare iagttagelse af lyse arteroler og mørke venoler.

Efter en fin forfriskning kunne det vellykkede seminar afsluttes. ■

Jan Ulrik Prause i samtale med Toke Bek.